

Brev fra Taizé

NO

Da det ble bestemt sammen med de ansvarlige for det

kristne ungdomsarbeidet i Chile at vårt andre internasjonale treff i Latin-Amerika skulle holdes Santiago 8.-12. desember 2010, hadde vi ingen anelse om at hva slags år 2010 skulle bli for det chilenske folket: et år da prøvelsene og gleden skulle komme i likt monn. Forberedelsene til treffet for unge voksne foregikk gjennom hele året, og det gjorde at flere av brødrene våre kunne ta del i både prøvelsene og gleden.

På samme tid som chilenerne feiret 200-årsjubileet for den chilenske republikkens begynnelse, ble landet påført store lidelser av landjordens og havets vold.

Jordskjelvet i februar hadde verst virkning for de fattige. Men den overstrømmende gavmildheten som kom fra dypet av folkets sjel viste i hvor stor grad chilenerne er en familie som står sammen i motgang. Mange unge chilenerne dro for å hjelpe dem som hadde mistet hjem og arbeid. De brukte tiden og kreftene sine på å bygge *mediasaguas*, små treskur som fungerer som midlertidige boliger.

Senere dette året ga Chiles urbefolkning, spesielt noen grupper fra Mapuche-folket, uttrykk for sin lidelse og sine krav ved å gjennomføre en lang sultestreik.

Enda litt senere skapte bildene av de 33 gruvearbeiderne som ble hjulpet opp til dagslyset etter gruveulykken en enorm glede til hele folket.

Tidlig i desember ga det internasjonale treffet tusener av unge mennesker fra Chile og hele Latin-Amerika muligheten til å dele gleder, sorger og utfordringer. På den måten kunne de arbeide sammen for en mer menneskelig verden.

Vi var svært glade for å kunne ta i mot unge fra Haiti på dette treffet. Deres deltakelse minnet oss på den utrolige ødeleggelsen som jordskjelvet i januar 2010 skapte i landet deres. Det er lenge til sårene vil gro. Hvis den politiske og sosiale situasjonen i landet gjør det mulig, vil vi besøke Haiti mellom treffet i Santiago og det europeiske treffet i Rotterdam (i slutten av desember 2010). Det vil kunne gjøre det mulig for oss å gi uttrykk for solidariteten fra unge mennesker fra alle verdensdelene, og for deres beundring for et folk som greier å holde seg på føttene ved hjelp av troen, midt i all elendigheten.

Vi vil fortsette å be med haitianerne i året som kommer:

Gud, vårt håp, i tillit kommer vi til deg med Haitis folk. Vi mister motet av den uforståelige lidelsen de uskyldige opplever, og vi ber deg om å la din Ånd fylle hjertene til dem som bringer den nødvendige hjelpen. Vi kjenner haitianernes dype tro. Hjelp dem som lider, styrk dem som er nedbrutt, trøst dem som sørger, øs din medlidenhets Ånd over dette dypt skadede og dypt elskede folket.

BREV 2011

Brev fra Chile

GLEDE

Et lykkelig hjerte gir mennesket liv. Hold bekymringene borte!¹ Denne oppfordringen fra en troende som levde lenge før Kristus gjelder for oss i dag også.

Vi opplever prøvelser og lidelse i livene våre, av og til over lang tid. Men vi prøver alltid å gjenopplive gleden over livet.²

Hvor kommer denne gleden fra?

Den vekkes av det uventede møtet, av vennskap som varer, av kunstnerisk skaperevne, eller også skjønnheten i naturen...

Når vi opplever kjærlighet, skapes det en lykke som gradvis fyller dypet av vår sjel.³

Da kan vi bli oppmuntret til bevisst å velge gleden.

¹ Se den apokryfe boken i Bibelen Sirak 30,22-23. En kristen fra 100-tallet kalt Hermas skrev noe lignende: «Kle dere i glede... Alle som driver bort bekymringene sine vil leve for Gud og kle seg i all glede.»

² Det er ikke storslåtte bragder som gjør et menneskes liv fullkomment, men en fredelig glede som berører dypet av hjertet. Hvert menneskeliv har noe uferdig og fragmentert over seg. Dette forsvinner ikke, heller ikke lidelsen; men likevel utraderes ikke det fredelige.

³ Den ortodokse teologen Alexander Schmemmann (1921-1983) skrev dette i sin Dagbok: «Ikke glede ved noe spesielt, men likevel glede. Gleden ved Guds nærvær og ved berøringen av hjertet. Og erfaringen av denne nærkontakten, denne gleden (som aldri kan forsvinne, ettersom den har blitt til hjertets innerste) vil avgjøre tanker og framtidvisjoner for hele livet.»

Av og til er mennesker som lider under fattigdom og nød i stand til å vise en umiddelbar glede ved livet – en glede som motstår motløsheten.⁴

Bibelen ber oss stadig om å være glade, og da peker den mot kilden. Dette er en glede som ikke bare er avhengig av tilfeldige omstendigheter, den kommer fra en tillit til Gud: «Gled dere alltid i Herren. Igjen vil jeg si: Gled dere... Herren er nær.»⁵

Jesus Kristus kom ikke for å starte en religion som skulle konkurrere med andre. I ham delte Gud våre livsbetingelser, slik at hvert eneste menneske kan vite at det er elsket med evighetens kjærlighet, og på den måten finne glede i fellesskapet med Gud. Når vi tror på ham, åpnes våre øyne mer og mer for alt det menneskelige: en mors kjærlighet til sitt barn, oppofrelsen fra dem som har omsorg for de syke... Kristus er tilstede i disse gavmildhetshandlingene, av og til uten at noen oppdager ham.⁶

Kristus kommer med en radikal fornyelse av oss mennesker. Først levde han dette nye livet selv og kjempet for å være tro mot det. Kvelden før han ble arrestert brøt han brødet mens han sa disse mystiske ordene: «Dette er min kropp som er gitt for dere.»⁷ Ja, han er «ordet som ble menneske.»⁸ Han forvandlet sin urettferdige død til en livets gave. Da han hadde stått opp fra de døde åndet han på disiplene for å gi dem Den Hellige Ånd, Guds sanne liv.⁹

Den Hellige Ånd lar gleden ved den oppstandne Kristus fylle dypet av våre sjeler. Den er ikke bare der når alt er lett. Når vi støter på en utfordring kan innsatsen vi legger ned vekke gleden i oss. Og selv når vi blir utsatt for vanskeligheter, kan gleden ligge gjemt som glør under asken, uten å gå ut.¹⁰

⁴ Jeg tenker spesielt på dem jeg møtte på Haiti. I dette vakre landet lever mennesker i fullstendig nød. Jeg kan ikke glemme mødrene som om morgenen ofte ikke visste om de ville ha nok mat til barna den dagen. Likevel gjorde ikke engang det katastrofale jordskjelvet i januar 2010 at haitianere flest stilte spørsmål ved tilliten sin til Gud!

⁵ Filipperbrevet 4,4-5.

⁶ Se Matteus 25,35-40.

⁷ Lukas 22,19.

⁸ Johannes 1,14.

⁹ Johannes 20,22.

¹⁰ Fader Basil Gondikakis, abbeden ved et kloster på Athos-fjellet i Hellas, uttrykker dette i et mystisk og lyrisk språk: «Med jomfruen som forbilde og hjelp, kan hver eneste fredelig og gjennomsiktig sjel som er åpen til den guddommelige viljen bli en Guds mor gjennom nåden, og unnfange og føde en liten glede som bryter igjennom døden.»

Når vi lar den velle fram i oss i lovprisning, blir plutselig øyeblikket vi opplever opplyst.¹¹

MEDLIDENHET

Velger vi gleden, betyr det ikke at vi prøver å løpe fra det vanskelige i livet. I stedet gjør det at vi kan se virkeligheten i øynene, til og med lidelsen.

Vi kan ikke skille det å velge gleden fra det å bry seg om andre mennesker. Det fyller oss med uforbeholden medlidenhet.

Når vi smaker Guds glede, uansett om det bare er en flyktig opplevelse, blir våre liv preget av fellesskap. Individualisme som vei til lykke blir en illusjon.¹²

Det å vitne om fellesskap krever mot til å svømme mot strømmen. Den Hellige Ånd vil gi oss forestillingsevne nok til på ny å greie å være nær dem som lider, og å lytte til dem og la oss påvirke av nøden.¹³

Veien til lykke, i Jesu fotspor, ligger i å gi av oss selv dag for dag. Ved at vi lever våre liv i største enkelhet kan vi gi uttrykk for Guds kjærlighet.

Hva om våre fellesskap, våre menigheter og våre ungdomsgrupper mer og mer kunne bli steder for ekte vennlighet og tillit? Bli steder der vi kunne ønske hverandre velkommen, hvor vi kunne prøve å forstå og støtte hverandre, hvor vi kunne bry oss om de svakeste, de som ikke er i vår omgangskrets, de som er fattigere enn oss.

¹¹ Før han skulle lide sa Jesus til disiplene sine: «Også dere er engstelige nå. Men jeg skal se dere igjen, og hjertene deres skal bli fylt av glede, og ingen skal ta gleden fra dere.» (Johannes 16,22)

¹² Den jødiske filosofen Martin Buber (1878-1965) skrev: «Du-et møter meg som nåde – det blir ikke funnet ved å lete. Men det at jeg sier grunnordet Jeg-Du til Du-et, er en handling som ligger i mitt vesen, det er min vesenshandling [...] Jeg blir til meg ved Du-et; når jeg blir et Jeg, sier jeg Du. Alt virkelig liv er møte.»

¹³ Alberto Hurtado (1901-1952) er en helgen fra Chile som ble helgenkåret av pave Benedikt XVI i 2005. Han var en jesuittprest som er æret i hjemlandet sitt fordi han brukte livet sitt for de fattige. Han startet «Homes of Christ», hvor hjemløse, barn, kvinner og menn som har det vanskelig blir møtt med gjestfrihet. Ledetråden for livet hans og alt han gjorde var spørsmålet: Hva ville Kristus gjort i mitt sted? I 1947 skrev han om dem som han hadde fått ansvar for: «Det første jeg må gjøre er å elske dem... Å elske dem så sterkt at jeg ikke greier å holde ut lidelsene deres... Oppdraget mitt kan ikke begrenses til å trøste dem med fine ord og la dem fortsette i elendighet, mens jeg spiser godt og ikke mangler noen ting. Jeg må føle smerte når de lider... Å elske dem slik at de kan leve, slik at et menneskelig liv kan vokse i dem, slik at de åpner seg og ikke blir sittende langs veien. Elsker vi dem, vil vi vite hva vi må gjøre for dem. Vil de svare? Ja, delvis... og ingenting som er gjort av kjærlighet er tapt.»

I vår tid ser vi et tegn i den store gavmildheten som så mange viser overfor offer for tragiske naturkatastrofer. Hvordan kan denne gavmildheten gi retning til samfunnene våre, selv i hverdagen?¹⁴

Selv om materiell hjelp er nødvendig i nød-situasjoner, er det ikke nok. Det som er virkelig viktig er å gjenreise rettferdigheten for de som er nedbrutte.¹⁵

Kristne i Latin-Amerika minner oss om at kampen mot fattigdommen er en kamp for rettferdighet. Rettferdighet mellom verdens land, ikke nødhjelp.¹⁶

Vi trenger å lære å overvinne frykten. Alle kjenner vi denne beskyttelsesrefleksen som gjør at vi sikrer oss selv, selv om det går ut over andres velferd. Det virker som om denne refleksjonen blir tydeligere i vår tid, i takt med at mange føler en større usikkerhet. Hva kan forhindre at vi lar oss styre av frykt? Er det ikke ved å rekke ut en hånd til andre, selv til de som virker truende på oss?

Et annet tegn vi ser i vår tid er innvandring. Av og til blir den sett på som en fare, men innvandringen er et fenomen som har kommet for å bli og som allerede er med å forme framtida.¹⁷

¹⁴ Pave Benedikt XVI kom med denne oppfordringen da han var i Storbritannia: «Verden har sett hvor enorme ressurser regjeringer kan hente ut for å redde finansinstitusjoner som blir sett på som 'for store til å kunne gå over ende'. Selvsagt er ikke en integrert utvikling for verdens folk noe mindre viktig. Her er en oppgave som trenger verdens oppmerksomhet og som sannelig er 'for stor til å kunne gå over ende'.»

¹⁵ «Det er ikke deres egne eiendeler dere gir til de fattige. Dere gir bare tilbake til dem det som tilhører dem. For dere har bare beholdt for dere selv det som var gitt til alle og for alle. Jorden tilhører alle og ikke bare de rike, men den ble tatt i eie av noen få til ulempe for alle som arbeider med den. Så dere er langt i fra å vise store veldedighetshandlinger. Dere betaler bare tilbake det dere skylder.» (Ambrosius fra Milano, 300-tallet)

¹⁶ I sluttdokumentet fra møtet I Aparecida (mai 2007), skrev Den katolske kirken i Latin-Amerika dette: «Arbeidet for felles goder betyr å fremme rettferdig regulering av økonomien, finanssektoren og verdenshandelen. Det er avgjørende at den tunge børen som utenlandsgjelden utgjør blir fjernet for å gjøre det attraktivt å investere i utvikling og sosiale ytelser. Det bør iverksettes globale reguleringer som kan forhindre og styre spekulativ flytting av kapital, som kan fremme rettferdig handel og senke de mektiges proteksjonistiske grenser, som kan sikre tilfredsstillende priser for råvareproduksjon i fattige land og rettferdige regler for å trekke til seg og regulere investeringer og tjenester.»

¹⁷ Selvsagt må innvandring reguleres, ikke på grunn av fremmedfrykt, men fordi man virkelig bryr seg om integrering. For innvandrere er det en prioritet å finne bolig, arbeid og å lære seg språket. For vertslandene går det å gi rettigheter hånd i hånd med en rimelig forventning om ansvar. Burde ikke kallet til de kristne i denne sammenhengen være å vise gjennom måten de lever på, at det ikke kan rettferdiggjøres å være redd for utlendinger fordi de er utlendinger? Å bli kjent med hverandre kan være et første skritt mot å overvinne den frykten som skyldes uvitenhet.

Enda et tegn på vår tid er den voksende fattigdommen i rike land. Her er ofte det å bli overlatt til seg selv og isolert hovedårsakene til økonomisk usikkerhet.

Når eiendelene våre hopper seg opp blir gleden drept. Det holder oss fanget i misunnelse. Gleden ligger et annet sted. Alle kan være med på skape en fremtid i fred ved å velge en enkel livsstil, ved å ikke bare arbeide for fortjenestens skyld men også for å gi livet mening, og ved å dele med andre. Gud gir ikke en ånd som er motløs, men en ånd av kjærlighet og indre styrke.¹⁸

TILGIVELSE

Evangeliet oppfordrer oss til å gå enda lenger. Rettferdighet må lede til tilgivelse – noe menneskelige fellesskap ikke kan leve uten. I mange deler av verden har historien laget dype sår. La oss derfor våge å legge bak oss det som kan avsluttes i dag. Slik kan fremtiden i fred – forberedt i Guds hjerte – bli levende i verden.

Det å tro på Guds tilgivelse betyr ikke at vi må glemme sår og overtramp. Budskapet om tilgivelse kan aldri bli brukt til å rettferdiggjøre urett. Tvert i mot gjør troen på tilgivelse at vi står friere til å oppdage våre egne feil, og feil og urett som blir begått i vår nærhet og i verden. Det er opp til oss å gjøre godt igjen det som kan rettes opp. Dette er en vanskelig vei å gå, men vi kan få viktig støtte i kirken fellesskap, der Guds tilgivelse blir gitt igjen og igjen.

Hvert eneste menneske trenger tilgivelse, like mye som det trenger sitt daglige brød.¹⁹ Gud gir den til alle tider og betingelsesløst – han er den

¹⁸ Se 2. Timoteerbrev 1,7.

¹⁹ Suzanne de Dietrich (1891-1981), var en protestantisk teolog som oppmuntret bror Roger og de første brødrøne i Taizé til ikke å nøle med å forplikte seg på et livslangt liv i fellesskap. Hun skrev: «En kristen er en som lever i tilgivelse, og som vet at han hver dag bryter Guds bud, men som også vender tilbake til Gud hver dag og som med uslåelig sikkerhet vet at Gud kommer til å få det siste ordet i livet hans. Kristus har fått råde over ham, har tatt ansvar for ham hos sin Far. Han er ikke alene i kampen; den han ga seg selv til vil aldri forlate ham. Tryggheten hans er ikke basert på den han allerede er, men på hvem Gud er – på Guds trofasthet og kjærlighet, åpenbart i Jesus Kristus. Derfor blir han ikke blind av fremgang og mister ikke motet etter nederlag. Han reiser seg alltid fordi han ikke tilhører seg selv; han tilhører en annen.»

Etapper videre på pilegrimsferden for tillit på jord

Sammen med unge mennesker fra hele Europa vil bror Alois og noen andre brødre reise til Moskva fra 20.-25. april 2011, for å feire påske sammen med den russisk-ortodokse kirken.

Det 34. europeiske treffet for unge voksne holdes i Berlin fra 28. desember 2011 til 1. januar 2012.

Det tredje internasjonale treffet i Afrika skal holdes i Kigali i Ruanda fra 14.-18. november 2012.

Hilsener til nyttårstreffet i Rotterdam kan leses på nettet: se <http://www.taize.fr>

som «tilgir alle deres synder».²⁰ Noe så enkelt som det å åpne håndflatene våre i bønn er en bevegelse som gir uttrykk for vår lengsel etter å ta i mot tilgivelsen.

I Fader vår, når vi ber «Forlat oss vår skyld, som vi og forlater...» er vi allerede berørt av Guds tilgivelse. Dette er ikke tomme ord. Noe skjer når vi ber med de ordene som Jesus selv lærte oss. Noe som gjør oss i stand til selv å tilgi, og å ikke fordømme et annet menneske som har gjort noe galt mot oss.

Kristus skjelnet alltid mellom mennesket og feiltrinnet som var begått. Helt til han trakk sitt siste sukk på korset nektet han å fordømme noen. Og i stedet for å ignorere feilen, bar han den selv.

Av og til er vi ikke i stand til å tilgi. Såret kan være for stort. Da bør vi likevel huske at Guds tilgivelse aldri svikter. Vi mennesker må av og til gå mange runder før vi greier å tilgi. Men ønsket om å tilgi er allerede det første skrittet, selv om ønsket fremdeles er skjult i mye bitterhet.

Gjennom tilgivelsen gjør Gud mer enn å viske ut feiltrinnet. Han gir nytt liv gjennom sitt vennskap, som flammer opp dag og natt ved Den Hellige Ånd.

Det å ta i mot og å dele Guds tilgivelse, er den veien Kristus har åpnet. Vi beveger oss framover på denne veien til tross for våre svakheter og våre sår. Kristus forvandler oss ikke til kvinner og menn som allerede har nådd målet.

Vi er de fattige i evangeliet. Det å være kristen betyr ikke å hevde at man er bedre enn andre. Vi er rett og slett betegnet ved at vi har valgt å tilhøre

Kristus. Og har vi gjort dette valget, vil vi følge det opp konsekvent.²¹

Og vi kan alle gjøre denne oppdagelsen: Både når vi tar i mot og når vi rekker fram tilgivelse, skapes det glede. Det å vite at man er tilgitt er kanskje en av de dypeste og mest frigjørende former for glede. Det er kilden til den indre freden som Kristus vil formidle til oss. Denne freden vil føre oss langt. Den vil stråle utover, for andre og for verden.²²

f. Alois

²⁰ Salme 103,3. Hele denne salmen synger om Guds tilgivelse. Også profeten Jesaja minnet folket om Guds tilgivelse i en vanskelig tid i historien da han sa: «Jeg stryker dine overtredelser bort som en tåke...» (Jesaja 44,22).

²¹ «De kristne tilhører ikke bare Jesus Kristus på den måten som alle mennesker utvilsomt tilhører ham. De hører til ham på en slik måte at det Jesus Kristus gjør i verden skaper meningen i alt det de gjør, og slik at den kampen som Jesus Kristus kjemper mot mørket i mørket blir den gode saken som de hengir seg til og er med å kjempe for.» (Karl Barth, 1886-1968)

²² Serafim fra Sarov, en russisk munk som levde fra 1759-1833, skrev: «Finn indre fred, så vil tusener rundt deg bli frelst.»